

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u članu III. 1. tačka c), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije, uz ostale ovlasti predviđene Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o obnašanju dužnosti federalne vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o igrama na sreću donesen je u decembru 2001. godine i objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 1/02. Od tada pa do danas jednom su vršene izmjene i dopune temeljnog teksta, i to na osnovu donesenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću objavljenog u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 40/10. Ovim izmjenama i dopunama je izvršena izmjena ili dorade postojećih zakonskih rješenja u pogledu drugačijeg načina definiranja raspodjele sredstava iz ostvarenog prometa Lutrije Bosne i Hercegovine koji pripadaju Federaciji, zatim je utvrđen način iznalaženja stabilnih sredstava u okviru Zakona o igrama na sreću za finansiranje organizacije Crvenog križa, Merhameta DD, Caritasa i Dobrotvora. Također, određene izmjene bilo je neophodno izvršiti i u cilju poboljšanja važećih zakonskih rješenja, odnosno stvaranja normative osnove za primjenu tehničkih rješenja koja omogućavaju neposredno praćenje zakonitosti rada kladionica od strane Porezne uprave Federacije BiH

Međutim, imajući u vidu činjenicu da se od dana stupanja na snagu važećeg zakona pa do danas, na tržištu uveliko povećao broj priređivača i vrsta igara koje se priređuju, dolazimo do zaključka da važećim Zakonom o igrama na sreću nisu adekvatno i u dovoljnom obimu propisani uslovi, način i subjekti priređivanja igara na sreću, vrste igara na sreću kao i sistem nadzora nad priređivačima igara. U vezi sa prednjim također cijenimo da postoje realne pretpostavke da se propisivanjem drugačijeg osnova za plaćanje naknada za priređivanje igara na sreću osigura značajno povećanje obima javnih prihoda koji se po ovom osnovu uplaćuju u Budžet Federacije Bosne i Hercegovine.

Nakon analize stanja na tržištu priređivača igara na sreću, kao i obima i sadržaja odredbi važećeg zakona, dolazi se do zaključka da postoji potreba za sveobuhvatnim zakonskim uređenjem oblasti igara na sreću. Shodno tome, u odnosu na odredbe važećeg zakona, predloženim rješenjima sadržanim u ovom Nacrtu

Zakona o igrama na sreću, između ostalog, drugačije se uređuju pojedina pitanja iz ove oblasti te se također uređuju i brojna pitanja koja nisu bila uređena važećim zakonom.

U kontekstu navedenog, ovim Zakonom se između ostalog:

- (1) propisuju najvažniji tehnički i drugi uslovi za priređivanje posebnih igara na sreću (igre u casinu, klađenje, igre u posebnim automat klubovima i Tombola-bingo u zatvorenom prostoru) i daje se zakonski osnov za donošenje nekoliko Pravilnika kojima će se detaljnije propisati obaveze priređivača
- (2) za razliku od odredbi važećeg zakona, predviđeno je da se za finansiranje programa i projekata iz oblasti rada i socijalne politike, obrazovanja, zdravstva, kulture i sporta, osim dijela sredstava koja Lutrija BiH uplati po osnovu naknada za priređivanje klasičnih igara, izdvaja na poseban podračun FMF-a i 50% od sredstava prikupljenih po osnovu uplate naknada za izdavanje odobrenja priređivačima kao i 5% od naknada koje priređivači po ovom zakonu moraju obustaviti na teret igrača od svake uplate za sudjelovanje u igrama
- (3) omogućava se postizanje efekata višestrukog povećanja prihoda koji će se ubirati po osnovu naknada od priređivanja igara na sreću (propisani su veći iznosi fiksnih naknada za izdavanje odobrenja koje plaćaju priređivači, a novina u ovom zakonu je i propisivanje obaveze uplate mjesečne naknade u iznosu 5% od ukupnog prometa casina, od svake uplate za igru klađenja, zatim od osnovice koju čini zbir dnevnih obračuna svih automata kao i 5% od uplata igrača za sudjelovanje u igrama putem interneta.
- (4) propisuje obaveza da svi priređivači igara na sreću moraju imati Centralni računarski sistem (Server) za on-line nadzor koji će omogućiti neprekidnu direktnu on-line vezu svih uplatno isplatnih mjesta, odnosno automata sa serverom Porezne uprave, čime će se omogućiti uspostava sistema nadzora i kontrole cjelokupnog ostvarenog prometa priređivača igara na sreću
- (5) detaljnije se uređuje cjelokupna procedura za izdavanje odobrenja za priređivanje svake pojedine igre na sreću čije je priređivanje dozvoljeno u skladu sa ovim Zakonom, na način da se propisuju stroži uslovi koji moraju biti ispunjeni od strane podnosioca zahtjeva za izdavanje odobrenja. Također, taksativno su propisane i okolnosti uslijed čijeg nastanka se oduzima izdato odobrenje za priređivanje igara na sreću.
- (6) u cilju lakšeg tumačenja odredbi ovog Zakona, daju se definicije najvažnijih pojmova iz oblasti igara na sreću,
- (7) kaznene odredbe su propisane na način da su propisani visoki iznosi zapriječenih kazni. Također su proširene odredbe o radnjama činjenja i nečinjenja koje se smatraju prekršajem u smislu ovog Zakona.

- (8) detaljnije se uređuje pitanje vršenja nadzora nad provođenjem odredbi ovog Zakona (Ministarstvo i Porezna uprava)
- (9) predviđa se mogućnost priređivanja pojedinih vrsta igra na sreću putem interneta za priređivače koji uz ispunjavanje zakonom propisanih uslova već posjeduju odobrenje izdato u skladu sa Zakonom.

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

ČI. 1.- 3.

POGLAVLJE I. – OPĆE ODREDBE

Propisuje se predmet ovog Zakona, lica putem kojih se realizuje priređivanje igara na sreću, daje se definicija pojma „igra na sreću“ i definicije najznačajnijih pojmova koji se koriste u ovom Zakonu.

ČI. 4. i 5.

Utvrđuje se osnovna podjela igara na sreću u smislu ovog Zakona i date su definicije po vrstama igara. Zatim se definira učesnik u igrama na sreću gdje se navode uslovi koji moraju biti ispunjeni za učestvovanje u igrama na sreću, lica koja ne mogu biti učesnici igara na sreću.

ČI. 6. i 7.

Utvrđuje se visina i način obračuna i plaćanja naknade za priređivanje klasičnih igara na sreću od strane Lutrije Bosne i Hercegovine. Ovdje je bitno naglasiti da se navedena odredba odnosi isključivo na Lutriju BiH, koja ima status privrednog društva čiji je osnivač Federacija BiH u kome Vlada Federacije BiH vrši sva prava i dužnosti osnivača. Nadalje, uređuje se način usmjeravanja polovine sredstava od pomenute naknade koju uplaćuje Lutrija Bosne i Hercegovine kao i naknada za izdavanje i produženje odobrenja koju plaćaju drugi priređivači.

Ovdje je bitno istaći da se, za razliku od važećih zakonskih rješenja, ovim Zakonom, osim sredstva koje uplaćuje Lutrija BiH, za finansiranje navedenih programa i projekata predviđa izdvajanje i 50% od sredstava prikupljenih po osnovu uplate naknada za izdavanje odobrenja ostalim priređivačima, kao i 5% od naknada koje priređivači po ovom zakonu moraju obustaviti na teret igrača od svake uplate za sudjelovanje u igrama. Ovakvo zakonsko rješenje će za rezultat imati znatno povećanje ukupnog iznosa sredstava koji se izdvaja za pomenute namjene.

Čl. 9.-13.

Uređuje se način prenošenja prava priređivanja igara na sreću sa Federacije na pravna lica, i precizirano je koje vrste igara na sreću pod uslovima propisanim ovim Zakonom mogu priređivati pravna lica kojima je dato pravo priređivanja. Nadalje, uređuje se postupak izdavanja i oduzimanja odobrenja, na način da se odobrenje daje i oduzima na osnovu Rješenja Ministarstva čiji se sadržaj također propisuje.

Propisuje se zabrana prenošenja stečenog prava priređivanja na druga pravna lica kao i postupak za odobravanje promjene vlasničke strukture kod priređivača koji pravo priređivanja stekao u skladu sa ovim Zakonom.

Čl. 14. i 15.

Ovi članovi sadrže odredbe o isključivom pravu Lutrije BiH na priređivanje klasičnih lutrijskih igara. Ugrađene su također i odredbe o garanciji za isplatu dobitaka ostvarenim priređivanjem igara na sreću u smislu ovog Zakona.

Čl. 16.-18.

Daje se definicija zabavnih igara koje se ne smatraju igrama na sreću, zatim se propisuju način i uslovi za priređivanje nagradnih igara.

Također su taksativno propisane zabranjene aktivnosti fizičkih i pravnih lica koje se odnose na oblast igara na sreću koja se uređuje ovim Zakonom.

Čl. 19.- 29.

Navedene odredbe čine POGLAVLJE II. – LUTRIJA BIH

U ovom poglavlju uređuju se najvažnija pitanja koja su u vezi sa registracijom, djelatnosti, statusom i unutrašnjom organizacijom Lutrije Bosne i Hercegovine, kao i imenovanjem i sastavom nadzornog odbora Lutrije i rukovođenje društvom.

Čl. 30.- 53.

Navedene odredbe čine POGLAVLJE III. – KLASIČNE IGRE NA SREĆU.

U okviru istih, uređuju se sva najvažnija pitanja koja se tiču priređivanja klasičnih igara na sreću koje u skladu sa ovim zakonom priređuje isključivo Lutrija BiH. Shodno tome, propisuje se sadržaj pravila klasičnih lutrijskih igara na sreću, objava pravila, zatim mjesto, vrijeme i način izvlačenja dobitaka. Također, propisuje se i fond dobitaka, rok za isplatu istih, kao i štampanje srećaka odnosno listića.

Nadalje, taksativno su nabrojane i definirane vrste klasičnih igara koje se priređuju u skladu sa ovim Zakonom kao i način priređivanja ovih igara na sreću.

U ovom poglavlju je ugrađena odredba kojom se predviđa donošenje podzakonskog akta kojim će se detaljnije urediti uslovi za priređivanje klasičnih (lutrijskih) igara na sreću i tombole bingo u zatvorenom prostoru.

ČI. 54.- 74.

Navedene odredbe čine dio POGLAVLJA IV. – POSEBNE IGRE NA SREĆU

U ovom dijelu Zakona se uređuju pitanja u vezi sa priređivanjem jedne od zakonom predviđenih „Posebnih igara na sreću“ – igre u casinima. Najprije se propisuje koja pravna lica i na koji način mogu priređivati igre na sreću u casinima. Za pravna lica koja ove igre priređuju na osnovu Rješenja Ministarstva, predviđa se da su obavezni Ministarstvu podnijeti zahtjev za izdavanje prethodnog odobrenja za registraciju privrednog društva, gdje se precizira dokumentacija koja se podnosi uz zahtjev.

Nadalje se propisuju vrsta i obim igara koje se mogu priređivati u casinu, gdje je između ostalog predviđeno da ako se u casinu priređuju igre na sreću na automatima, priređivač je dužan imati Centralni računarski sistem (Server) za on-line nadzor koji mora biti povezan sa računarskim sistemom Porezne uprave na način da omogući uspostavu sistema nadzora. Na ovaj način će se omogućiti uspostava sistema nadzora i kontrole cjelokupnog ostvarenog prometa priređivača igara na sreću.

Osim naprijed navedenog, definirani su i drugi najvažniji prostorni i tehnički uslovi koji moraju biti ispoštovani kod priređivanja igara na sreću u casinu.

Također, predviđa se i mogućnost preseljenja casina na novu lokaciju i to nakon dobivanja odobrenja Ministarstva po zahtjevu priređivača uz ispunjenje zakonom propisanih uslova. Uređuje se procedura za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću u casinu, kao i izdavanje odobrenja za produženje rada, na način da su precizno propisani strogi uslovi koji moraju biti ispunjeni da bi priređivač dobio odobrenje. Predviđeno je da se odobrenje izdaje na period od pet godina.

Propisana je najniža visina osnivačkog kapitala za privredna društva registrovana za priređivanje igara na sreću u casinima, kao i obaveza postojanja bankarske garancije ili namjenskog depozita radi osiguranja isplate dobitaka igračima i podmirenja obaveze po osnovu uplate javnih prihoda za cijeli period važenja odobrenja. Također, propisuje se i visina naknada koje priređivači plaćaju za izdavanje ili produženje odobrenja kao i godišnja naknada po jednom casinu.

Osim navedenih naknada, novinu u odnosu na postojeća zakonska rješenja u ovoj oblasti predstavlja i obaveza plaćanja mjesečne naknade u iznosu 5% od ukupnog prometa casina, što znači da će priređivači biti obavezni u Budžet Federacije uplatiti 5% od svake uplate igrača za učestvovanje u bilo kojoj od igara na sreću koja se priređuje u casinu u skladu sa ovim Zakonom.

ČI. 75.- 94.

Navedene odredbe se odnose na priređivanje jedne od zakonom predviđenih „Posebnih igara na sreću“ – kladioničkih igara. Prije svega se propisuju vrste kladioničkih igara, kao i koja pravna lica i na koji način mogu priređivati igre na sreću klađenja. Nadalje je propisan način primanja uplata za učestvovanje u igrama klađenja, gdje se predviđa uplata na uplatnim mjestima putem terminala i putem SMS poruke. Zatim, kao i kod drugih vrsta tzv. „Posebnih igara na sreću“, propisani su osnovni prostorni i tehnički uslovi za priređivanje kladioničkih igara, te su propisana klađenja koja su zabranjena u skladu sa ovim Zakonom.

Uređuje se procedura za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću - klađenja, kao i izdavanje odobrenja za produženje rada, na način da su propisani strogi uslovi koji moraju biti ispunjeni da bi priređivač dobio odobrenje. Predviđeno je da se odobrenje izdaje na period od dvije godine. Propisana je najniža visina osnivačkog kapitala za privredna društva registrovana za priređivanje igara na sreću-klađenja, kao i obaveza imanja bankarske garancije ili namjenskog depozita radi osiguranja isplate dobitaka igračima i podmirenja obaveze po osnovu uplate javnih prihoda za cijeli period važenja odobrenja.

Priređivači igara na sreću klađenja prema navedenim odredbama plaćaju paušalne naknade za izdavanje ili produženje odobrenja, zatim za svako novo uplatno mjesto, za preseljenje uplatnog mjesta kao i naknade po svakom uplatnom mjestu u kome se instalira kompjuterska konfiguracija sa dodatkom TV monitora, za priređivanje igara iz člana 78. ovog Zakona.

Osim navedenih naknada, novina u odnosu na postojeća zakonska rješenja u ovoj oblasti predstavlja i obaveza plaćanja mjesečne naknade u iznosu 5% od svake pojedinačne uplate igrača, što znači da će priređivači biti obavezni u Budžet Federacije uplatiti 5% od osnovice koju čini zbir svih pojedinačnih uplata koje uplaćuju igrači na uplatnim mjestima i putem SMS poruke.

ČI. 95.- 108.

Navedene odredbe se odnose na priređivanje jedne od zakonom predviđenih „Posebnih igara na sreću“ – igara na sreću na automatima. Po istom principu kao i za druge vrste Posebnih igara najprije se propisuje koja pravna lica i na koji način mogu

priređivati igre na sreću na automatima. Zatim su propisani osnovni prostorni i tehnički uslovi za priređivanje igara na automatima.

Uređuje se procedura za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću na automatima, kao i izdavanje odobrenja za produženje rada na način da su propisani strogi uslovi koji moraju biti ispunjeni da bi priređivač dobio odobrenje. Predviđeno je da se odobrenje izdaje na period od dvije godine. Propisana je najniža visina osnivačkog kapitala za privredna društva registrovana za priređivanje igara na sreću na automatima.

Priređivači igara na sreću na automatima plaćaju paušalne naknade za izdavanje i produženje odobrenja po svakom posebnom automat klubu kao i po svakom postavljenom automatu.

Također, kao i kod drugih posebnih igara, osim navedenih naknada, predviđeno je i plaćanje mjesečne naknade u iznosu 5% od ukupnog prometa na automatima.

Član 109.

Propisuje se obavezno vođenje i dostava evidencije o uplatama naknada za priređivanje igara na sreću propisanih ovim zakonom nadležnom uredu Porezne uprave. Također se daje zakonski osnov za donošenje zakonskog akta koji će se propisati sadržaj obavezne evidencije i obrazaca za uplate, te način i oblik dostavljanja evidencija, kao i način i oblik drugih obrazaca koje je priređivač dužan voditi.

Čl. 110-120.

Ove odredbe predstavljaju POGLAVLJE V. – „PRIREĐIVANJE IGARA NA SREĆU PUTEM INTERNETA“, gdje se propisuje mogućnost priređivanja pojedinih vrsta posebnih igara na sreću putem interneta na osnovu posebnog odobrenja Ministarstva za priređivače koji već posjeduju važeće odobrenje izdato u skladu sa zakonom.

Predviđeno je da će ministar podzakonskim aktom propisati vrste i obim igara na sreću koje se mogu priređivati putem interneta. Nadalje, propisuju se osnovni prostorni i tehnički uslovi za dobivanje posebnog odobrenja Ministarstva. Zatim se propisuje procedura za izdavanje odobrenja, uslovi za dobivanje odobrenja (visina osnivačkog kapitala i visina bankarske garancije) kao i naknade koje plaćaju priređivači.

Čl. 121. - 123.

Ove odredbe čine POGLAVLJE VI. pod nazivom: „POSEBNE OBAVEZE PRIREĐIVAČA“. Ovim odredbama se propisuje obaveza za sve priređivače igara na

sreću u smislu ovog Zakona, da se u svom radu moraju pridržavati propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, posebno u slučajevima „tzv. sumnjivih transakcija. Također se propisuje obaveza čuvanja tajnosti podataka o igračima i njihovom učešću u igrama kao i zabrana oglašavanja igara na sreću u medijima namijenjenim djeci i omladini.

ČI. 124. - 129.

Ove odredbe čine POGLAVLJE VII. pod nazivom: „NADZOR“ i u istim se uređuje vršenje nadzora nad primjenom ovog Zakona, od strane Porezne uprave i Ministarstva.

ČI. 130. – 133.

Ove odredbe čine POGLAVLJE VIII. pod nazivom: „KAZNE ODREDBE“, gdje se propisuju činjenja odnosno nečinjenja koja se u smislu ovog Zakona smatraju prekršajem, te se propisuje raspon odnosno najviša ili najniža kazna za svaki prekršaj.

ČI. 134. – 138.

Ove odredbe čine POGLAVLJE IX. pod nazivom „PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE“, kojima se uređuju najvažnija pitanja u vezi sa obavezom usklađivanja poslovanja svih priređivača u skladu sa ovim zakonom, okončanjem započetih postupaka, donošenjem provedbenih propisa i prestankom važenja dosadašnjih.

IV. RASPRAVA O ZAKONU

Na 21. sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH održanoj 24.07.2013. godine, kao i na nastavku 17. sjednice Doma naroda Parlamenta Federacije BiH održane 26.09.2013. godine, usvojen je Nacrt zakona o igrama na sreću koji može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga zakona.

Na Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH aktivno učešće u raspravi o ovom zakonu uzeli su sljedeći uvaženi zastupnici/e: Besima Borić, Ljiljana Sakić, Amela Mešić, Alma Zildžić, Mirza Ustamujić, Mirvad Kurić, Marija Antić i Zoran Perić.

Uvažena **zastupnica Besima Borić** je o predloženom nacrtu zakona diskutovala u ime Odbora za rad i socijalnu politiku čija je predsjedavajuća kao i u ime kluba zastupnika SDP BIH. S tim u vezi, ukazala je na Zaključke pomenutog odbora na osnovu kojih se predlaže da se doradom odredbi člana 7. ovog zakona predvidi usmjeravanje dijela prihoda od igara na sreću za rješavanje pitanja porodijskih naknada i dječijeg doplatka, kao podrška donošenju novog Zakona o porodičnoj i dječijoj zaštiti. Nadalje, shodno drugom zaključku pomenutog odbora,

predloženo je da se prije usvajanja Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i raspodjelu sredstava, prijedlog iste dostavi resornim radnim tijelima Parlamenta Federacije BiH na razmatranje.

U vezi sa prednjim ističemo da prvi prijedlog Odbora nije prihvaćen prilikom utvrđivanja konačnog Prijedloga zakona od strane Vlade Federacije BiH. Ovo iz razloga što je Vlada FBiH u potpunosti prihvatila primjedbu Ureda za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije, prema kojoj se u ovom zakonu ne može pozivati na novi Zakon o porodičnoj i dječijoj zaštiti u Federaciji BiH, budući da se radi o zakonu koji nije donesen, što znači da isti kao takav, pravno ne egzistira.

Dруги prijedlog Odbora je prihvaćen u i implementiran tako što je dodan novi stav 6. kojima se usvaja predloženo rješenje.

Uvažena **zastupnica Ljiljana Sakić** je imala primjedbu odnosno prijedlog u vezi sa članom 5. stav 2. Zakona, gdje je bila propisana zabrana maloljetnim licima za učešće u svim igrama na sreću pa tako i kupovina binga, srećke, itd. U vezi sa tim ukazala je da je u poglavlju „POSEBNE IGRE NA SREĆU“ propisana zabrana sudjelovanja u svim posebnim igrama (casina, automat klubovi i kladionice), te bi stoga prema njenom mišljenju ovaj stav trebalo brisati.

Uzimajući u obzir navedenu sugestiju, obrađivač zakona se opredijelio da stav 2. ne treba brisati, već je isti dorađen na način da je precizirano da se zabrana odnosi na zaprimanje uplata i učestvovanje u svim igrama na sreću u casinima, kladionicama i automat klubovima, kao i igrama na sreću koje se priređuju putem interneta.

Uvažena **zastupnica Amela Mešić** je najprije pohvalila zakonska rješenja predložena u članu 7. podsjećajući na činjenicu da su u isti ugrađeni njeni prijedlozi i sugestije date prilikom prošlogodišnje rasprave o ovom zakonu koji nažalost tada nije dobio podršku u Domu naroda. Nadalje, u vezi sa ranijim članom 18. stav 3. (sada član 17. stav 3.) gdje se definira način prijavljivanja i učešća u nagradnim igrama putem SMS-a, podsjetila je na trenutno aktuelne mnogobrojne emisije „reality-show“ u kojima se za učešće putem SMS-a naplaćuju ogromna sredstva putem telekomunikacijskih operatera. S tim u vezi je postavila pitanje da li je moguće propisati da od navedenih sredstava jedan procent ubire i država. Drugo pitanje se odnosilo na raniji član 127. (sada 123.), u vezi sa time na koga se odnosi predmetna zabrana. Istaknula je da je danas maloljetnim osobama preko elektronskih medija sve dostupno, te da je protiv svakog oblika reklamiranja ove djelatnosti.

Razmatrajući naprijed navedeno, ocijenili smo da nije moguće u ovom zakonu ugraditi odredbu o usmjeravanju dijela prihoda od SMS-a koji se šalju za učešće u emisijama „reality-show“ iz prostog razloga što se ne radi o nagradnim igrama niti o igrama na sreću koje su predmet odnosno materija koja se uređuje ovim zakonom.

Nadalje, kako je djelatnost igara na sreću zakonom dopuštena djelatnost koju pravna lica obavljaju isključivo pod uslovima propisanim ovim zakonom, nije moguće dozvoliti obavljanje iste a pri tome u potpunosti zabraniti reklamiranje. Shodno tome, u cilju zaštite određenih kategorija stanovništva (maloljetnici) propisana je navedena zabrana koja se odnosi na sve radijske i televizijske emisije namijenjene ovim kategorijama (dječiji, obrazovni i program za mlade) kao i na štampane materijale čiji je sadržaj usmjeren isključivo za navedenu kategoriju stanovništva.

Uvažena **zastupnica Alma Zildžić** je predložila određene tehničke ispravke teksta u ranijim čl. 3. Stav 12.; čl. 60.; čl. 94 stav 2., čl. 96. Stav 1.; čl. 124. stav 4. i čl. 141. stav 2. (sada su to: čl. 3. stav 12.; čl. 59.; čl. 93 stav 2.; čl. 95. stav 1.; čl. 120. stav 4. i čl. 135. Stav 2.).

Sve predložene ispravke su prihvaćene od strane obrađivača, pa su shodno tome dorađene navedene odredbe zakona.

Uvaženi **zastupnik Mirza Ustamujić** je predložio da se doradi raniji član 9. (sada član 8.) na način da se predvidi zabrana priređivanja igara na sreću za pravna lica koja ne izmiruju redovno porezne obaveze. Nadalje je predložio da se u tekst zakona ugrade odredbe o obavezi posjedovanja bankarske garancije za priređivače igara na sreću.

U vezi sa prvim prijedlogom ističemo da u navedenom kontekstu nije potrebno dorađivati odredbu člana 9. (sada član 8.) iz razloga što je pitanje obaveze izmirenja svih poreznih obaveza odnosno obaveza po osnovu javnih prihoda od strane priređivača detaljno razrađeno u više odredbi ovog zakona (čl. 68. stav 1. tačka 19.; čl. 90. stav 3. tačka 14.; čl. 105. stav 1. tačka 15. i čl. 117. stav 4. tačka 6.), a osim toga u ranijem članu 13. tačka 5. (sada član 12. tačka 5.) propisano je da će se odobrenje za priređivanje igara na sreću, oduzeti ako priređivač ne plaća obaveze po osnovu javnih prihoda propisane ovim ili drugim zakonom.

Kad je riječ o drugom prijedlogu, također ističemo da je ovim zakonom definirana obaveza posjedovanja bankarske garancije za priređivače koji podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja (ranije čl. 72. stav 1.; čl. 96. stav 2. i čl. 123. stav 2. a sada su to: čl. 71. stav 1.; čl. 94 stav 2. i čl. 119. stav 2.).

Uvaženi **zastupnik Mirvad Kurić** je postavio pitanje zašto u članu 7. nije predviđeno finansiranje programa i projekata iz oblasti kulture. Također je predložio da se razmotri mogućnost dio navedenih sredstava može biti dodijeljeno i pojedincu (fizičkom licu) koji aplicira.

S tim u vezi, obrađivač zakona je **uvažavajući prvu primjedbu imenovanog zastupnika**, u tekst zakona član 7. stav 2. tačka 6. ugradio alineju kojom se predviđa finansiranje programa i projekata iz oblasti kulture. Kad je riječ o drugom prijedlogu, ocijenjeno je da je isti neprihvatljiv.

Ovo iz razloga što je materija koja se uređuje u članu 7. uvrštena u ovaj zakon kao rezultat uvažavanja iskazane potrebe i zahtjeva cijelog niza organizacija iz oblasti civilnog društva, u smislu iznalaženja njihovog adekvatnog tretmana u Budžetu Federacije BiH, kao i razloga dodatnog otežavanja mogućnosti kontrole utroška ovih sredstava.

Uvažena **zastupnica Marija Antić je** istakla da je u tekst ovog nacrtu zakona ugrađen dio njenih ranijih sugestija datih prilikom prošlogodišnje rasprave o ovom zakonu (koji tada nije dobio podršku u Domu naroda), na način da su povećani iznosi naknada za izdavanje i produženje odobrenja kao i iznosi novčanih kazni u kaznenim odredbama. S tim u vezi predlaže da se dodatno povećaju iznosi naknada i kazni iz razloga što smatra da je krajnji cilj da bude manje kladionica i kockarnica a nikako više. Nadalje je iznijela prijedlog da se propiše najmanja udaljenost kladionica 500m od obrazovnih ustanova umjesto predviđenih 100m.

U vezi sa prednjim, prilikom pripreme konačnog prijedloga zakona obrađivač je ocijenio da su iznosi propisanih naknada za izdavanje odobrenja u odnosu na iznose naknada po važećem zakonu u dovoljnoj mjeri povećani, što će za rezultat znatno povećanje budžetskih prihoda po ovom osnovu, čime je zadovoljen javni interes. Nadalje, kad je riječ o udaljenosti uplatnih mjesta kladionica, u toku javne rasprave o zakonu koja je uslijedila po okončanju parlamentarne rasprave, prihvaćen je prijedlog predstavnika priređivača kladioničkih igara da se precizira da se novo uplatno mjesto za primanje uplata klađenja ne smije nalaziti na udaljenosti manjoj od 100 m od vjerskih objekata, te osnovnih i srednjih škola.

Uvaženi **zastupnik Zoran Perić je ukazao** da će u pismenoj formi dostaviti prijedloge u vezi samoposlužnih terminala, zatim je iznio stav da je bolje da se porez na dobitke propiše u iznosu 10% kao što je to i sada.

S tim u vezi, obrađivač je konstatovao da do dana izrade ovog obrazloženja od strane imenovanog zastupnika nisu dostavljeni pomenuti pismeni prijedlozi. Kad je riječ o oporezivanju dobitaka, ukazujemo da je u toku javne rasprave o zakonu koja je uslijedila po okončanju parlamentarne rasprave, dostavljen prijedlog predstavnika priređivača kladioničkih igara da se zadrži princip diferencirane stope poreza ali da neoporezivi iznos bude 5.000,0 KM. Ovakav prijedlog nije prihvaćen. Međutim, nakon nekoliko održanih sastanaka sa priređivačima u okviru javne rasprave i mnogih diskusija vođenih po ovom pitanju, opredijelili smo se da iz ovog zakona izostavimo odredbe o oporezivanju dobitaka iz razloga što je oporezivanje dobitaka u igrama na sreću i nagradnim igrama uređeno važećim Zakonom o porezu na dohodak u Federaciji BiH kao i u Pravilniku o primjeni zakona o porezu na dohodak. Također, prema našim saznanjima, u planu je i donošenje izmjena i dopuna pomenutog zakona gdje će se predvidjeti diferencirane porezne stope, tako da će se stvoriti pretpostavke da se propiše i drugačiji neoporezivi iznosi kod dobitaka od igara na sreću i nagradnih igara.

Nadalje, na zasjedanju Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, aktivno učešće u raspravi o ovom zakonu uzeo je **predsjedavajući doma, gospodin Radoje Vidović.** On je iznio prijedlog da se dio sredstava iz člana 7. transferira na poseban račun općinama koje bi dalje raspodijelile sredstva za namjene utvrđene u navedenom članu zakona.

Ovaj prijedlog **nije prihvatljiv.** Ovo iz razloga što se radi o prihodima budžeta Federacije BiH, koja će se dosljednom primjenom člana 7. i Uredbe o kriterijima za raspodjelu sredstava (koje će biti donesena) raspodijeliti korisnicima na teritoriji cijele Federacije, vodeći računa i o principu teritorijalne zastupljenosti korisnika.

IVa) – JAVNA RASPRAVA O ZAKONU

Na osnovu Zaključaka Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa Nacrtom zakona o igrama na sreću zadužena je Vlada Federacije BiH da u roku od 60 dana organizira i provede javnu raspravu (do 26.11.2013.godine)

S tim u vezi, najprije ističemo da je zvanična Obavijest o provođenju javne rasprave objavljena u dnevnim novinama dostupnim na teritoriji Federacije BiH kao i na web-stranici Federalnog ministarstva finansija-financija. U predmetnoj obavijesti su pored obavještenja o trajanju javne rasprave, date i upute svim zainteresovanim subjektima da tekst Nacrta zakona mogu pronaći na web stranici ministarstva, kao i da sve primjedbe prijedloge i sugestije mogu dostaviti na adresu ministarstva.

Osim naprijed navedenog, u okviru provođenja javne rasprave održali smo po dva sastanka sa predstavnicima svih priređivača igara na sreću klađenja i igara na sreću u automat klubovima u Federaciji BiH, kao i jedan sastanak sa predstavnicima Lutrije Bosne i Hercegovine. Svi pomenuti priređivači su prije održanih sastanaka dostavili svoje pismene primjedbe, prijedloge i sugestije u vezi sa tekstom Nacrta Zakona o igrama na sreću. Na sastancima su izneseni i obrazloženi stavovi obrađivača u vezi sa prihvaćanjem ili neprihvaćanjem pristiglih primjedbi i prijedloga, nakon čega je oko pojedinih konkretnih prijedloga došlo do usaglašavanja stavova sa priređivačima.

Nakon okončanja javne rasprave, razmatrajući sve pristigle komentare, primjedbe i sugestije, obrađivač Zakona je pristupio izradi teksta Nacrta zakona. U nastavku donosimo **pregled primjedbi, prijedloga i sugestija proizišlih iz javne rasprave o zakonu,** kao i očitovanja ovog ministarstva na iste.

Primjedbe, prijedlozi i sugestije u vezi sa članom 7. ovog zakona:

Humanitarna organizacija „Crveni krst/križ“ Federacije Bosne i Hercegovine je dostavila prijedlog da se u članu 7. stav 2. proširi ukupan broj oblasti koje će se finansirati i to na način da se dodaju sljedeće alineje:

- organizovanje akcija dobrovoljnog davanja krvi, odnosno promocija dobrovoljnog davanja krvi
- razvoj humanitarnog rada i humanitarnih organizacija, posebno u oblasti brige o starim i siromašnim osobama, te podsticanja i unapređenja socijalne sigurnosti građana, solidarnosti i promoviranja međusobnog pomaganja
- aktivnosti „Crvenog krsta/križa“ Federacije BiH i njegovih organizacija
- zadovoljavanja potreba žrtava mina, u smislu poboljšanja životnih uvjeta njih i njihovih porodica

U vezi sa navedenim prijedlozima održan je i radni sastanak sa predstavnicima ove organizacije, na kome je od strane predstavnika obrađivača zakona iznesen stav da se može prihvatiti prva navedena alineja („organizovanje dobrovoljnog davanja krvi, ...“), što je na kraju bio i konačan stav.

Ovo iz razloga što se za ostale predložene namjene (koje su dio redovnih nadležnosti ove organizacije) već izdvajaju značajna sredstva kroz redovno budžetsko finansiranje pomenute organizacije, a također se po članu 9. stav 2. važećeg Zakona o igrama na sreću za finansiranje rada Crvenog križa izdvaja značajan dio sredstava od naknada koje plaćaju organizatori nagradnih igara.

Federalno ministarstvo zdravstva je dostavilo prijedlog da se član 7. stav 2. alineja 1. Nacrta zakona dopuni na način da glasi:

„1.) liječenje teško oboljele djece i mladih čije se liječenje finansira iz Fonda solidarnosti; liječenje teško oboljele djece i mladih koje je jedino moguće da se provodi van Bosne i Hercegovine, i to na osnovu propisa iz oblasti zdravstvenog osiguranja koji uređuju liječenje van Bosne i Hercegovine; kao i rehabilitacija teško oboljele djece i mladih“.

Uz prijedlog je dostavljeno obrazloženje kako slijedi:

„Liječenje teško oboljele djece i mladih van Bosne i Hercegovine mora se direktno vezati za nadležne institucije i ustanove u oblasti zdravstva, koje su saglasno Zakonu o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) ovlaštene za provođenje poslova u vezi sa osiguranjem liječenja van Bosne i Hercegovine. Valja istaći da se liječenje van Bosne i Hercegovine može provoditi saglasno propisima u oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, pod uvjetima definiranim važećim pravnim propisima, te u ustanovama u inostranstvu s kojima Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ima zaključene ugovore o liječenju. Svaki drugi način liječenja van Bosne i Hercegovine, koji se ne provodi u okviru postojećeg zakonodavnopravnog okvira, jeste vansistemski, odnosno liječenje koje bi bilo van mogućnosti kontrole i nadzora nadležnih tijela i institucija u oblasti zdravstvenog osiguranja. Time nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja i ovo Ministarstvo ne može imati stvarnog uvida u objektivne medicinske indikacije zbog kojih se pacijent šalje u

inostranstvo na liječenje, kao ni da li se radi o prioritetnim liječenjima u skladu sa listama čekanja u određenim medicinskim oblastima, niti može ostvariti uvid u sami tok liječenja, efekte istog, visinu troškova, i sl.

Također, napominjemo da je godinama unazad, Federalno ministarstvo izloženo određenim pritiscima u smislu proširenja namjene sredstava Lutrije Bosne i Hercegovine, na šta kao Ministarstvo koje nije obrađivač predmetnog propisa, nismo mogli utjecati. Međutim, koristimo priliku da se kod izrade novog zakona iz oblasti igara na sreću očitujemo u smislu poboljšanja predviđene norme u cilju postizanja najboljih učinaka za sektor zdravstva, odnosno rješenja koje bi u značajnoj mjeri bilo od konkretne pomoći liječenju građana Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovako definirana alineja 1. stava 2. člana 7. Nacrta zakona o igrama na sreću osigurala bi raspodjelu sredstava Lutrije Bosne i Hercegovine za liječenje djece i mladih od teških oboljenja, uključujući i tretmane rehabilitacije teško oboljele djece i mladih, što je, također, posebno važno jer je sama rehabilitacija ovih pacijenata krucijalno važna za uspješnost i završetak liječenja. Nadalje, ovako definiranom normom osiguravaju se mogućnosti za liječenje teško oboljele djece i mladih čije se liječenje finansira iz Fonda solidarnosti, što je rješenje i važećeg Zakona o igrama na sreću i odnosi na sve oblike liječenja koji su mogući na području Federacije Bosne i Hercegovine. S druge strane, osigurava se mogućnost liječenja teško oboljele djece i mladih koje je jedino moguće da se provodi van Bosne i Hercegovine, te se isto povezuje sa pozitivnim propisima u oblasti zdravstvenog osiguranja, odnosno veže se za kriterije i uvjete koje utvrđuje Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine-Fond solidarnosti. Iz navedenog proizlazi da predloženim rješenjem otvaramo mogućnosti, kako liječenja u Federaciji Bosne i Hercegovine, tako i liječenja van Bosne i Hercegovine teško oboljele djece i mladih.“

Cijeneći osnovanost argumenata iznesenih u navedenom obrazloženju, **obrađivač je prihvatio prijedlog pomenutog ministarstva i ugradio predloženu odredbu** u stav 2. član 7. Zakona, uz male tehničke korekcije kada je u pitanju redoslijed riječi.

Nadalje, u toku javne rasprave **od strane „Fondacije za kinematografiju“ Sarajevo također je dostavljen pismeni prijedlog dopune člana 7. Zakona.** Ovim prijedlogom je predloženo da se dio prihoda ostvarenih po osnovu igara na sreću raspodijeli i za projekte u oblasti audiovizuelnog stvaralaštva i kinematografije u Federaciji BiH za sufinansiranje filmskih projekata posredstvom Fondacije za kinematografiju.

Ovaj **prijedlog nije prihvatljiv**, iz razloga što je konceptualno gledajući, zakonsko rješenje iz člana 7. predloženo na način da se preciziraju oblasti u kojima će se finansirati određeni programi i projekti, dakle ne postoji mogućnost da se neka organizacija, fondacija, udruženje ili neko drugo pravno lice izdvoji zasebno kako bi se finansirali projekti koji se realizuju putem iste. Također, u ranijim pojašnjenjima smo istakli da je na osnovu diskusije i prijedloga uvaženog zastupnika Mirvada

Kurića u član 7. ugrađena odredba na osnovu koje će se dio sredstava izdvojiti i za projekte i programe iz oblasti kulture.

Od strane humanitarne organizacije „SOS DIJEČIJA SELA“ Bosna i Hercegovine dostavljen pismeni prijedlog dopune člana 7. Zakona. Ovim prijedlogom je predloženo da se dio prihoda ostvarenih po osnovu igara na sreću raspodijeli:

- za projekte u oblasti pomoći djeci i mladima bez roditeljskog staranja,
- za podršku djeci, mladima i odraslim u porodicama koji žive u riziku od razdvajanja, identifikovanih od strane nadležnih institucija

Razmatrajući navedeni prijedlog obrađivač zakona je ocijenio da isti nije prihvatljiv iz razloga što su alinejama stava 2. člana 7. obuhvaćene mnoge oblasti u kojima će kroz finansiranje različitih programa i projekata predloženih od strane različitih organizacija, biti obuhvaćena i populacija djece i mladih bez roditeljskog staranja.

Primjedbe i prijedlozi priređivača igara na sreću u automat klubovima:

Priređivači igara na sreću u posebnim automat klubovima su dostavili određeni broj primjedbi, prijedloga i sugestija na tekst Nacrta zakona, od čega se jedan dio odnosi na primjedbe i prijedloge koji su po svojoj prirodi uglavnom tehničkog karaktera, te su isti prihvaćeni i ugrađeni u tekst zakona. U cilju davanja izjašnjenja na ostale prijedloge koji su dostavljeni, kao i dodatnog usaglašavanja stavova oko istih, sa predstavnicima navedenih priređivača održana su dva sastanka.

Dostavljene su **primjedbe i prijedlozi kako slijedi:**

- a) da se razmisli o odgodi donošenja novog zakona dok se ne implementira u potpunosti sistem online nadzora cjelokupnog rada priređivača
- b) da se razmotri mogućnost o usklađivanju propisa u Federaciji BiH po pitanju poreza na imovinu, naknada i taksu, na način da se u novom Zakonu o igrama na sreću predvide sve naknade i porezi koji će isključiti obaveze prema kantonima (porez na imovinu) i općinama (takse po aparatu)
- c) da se ostavi mogućnost priređivanja igara na sreću u automat klubovima koji se nalaze u objektima kolektivnog stanovanja uz dobivenu saglasnost kućnog savjeta
- d) da se pored Lutrije BiH i svim ostalim priređivačima omogući uvezivanje u jedinstveni jack-pot sistem
- e) da se zadrži minimalan broj 20 automata po jednom automat klubu umjesto predloženih 25
- f) da se briše odredba zakona kojom se predviđa da svaki automat mora imati tehnički pasoš jer je nejasno što se podrazumijeva pod tim terminom
- g) da naknada za naljepnicu za automate iznosi 20 KM i da ista važi dvije godine od dana izdavanja odnosno kao i važenje odobrenja koje se izdaje
- h) da osnovni kapital umjesto predloženih 500.000 KM bude propisan u istom iznosu kao i za ostala privredna društva u skladu sa Zakonom o privrednim društvima,

- i) da naknada za prvo odobrenje novom priređivaču bude 150.000,00 KM, za svaku sljedeću poslovnicu 100.000,00 KM a za produženje odobrenja (period 2 godine) 20.000,00 KM
- j) da se iz zakona izostavi obaveza dostavljanja bankarske garancije ili namjenskog depozita od 1.000,00 KM po automatu (iz razloga što je banke odbijaju dati bankarske garancije pravnim licima koja posluju u ovoj oblasti a također nikada do sada se u praksi nije desio slučaj da nekom igraču nije isplaćen ostvareni dobitak)
- k) da se smanje predložene kazne sadržane u poglavlju „KAZNENE ODREDBE“, jer su iste previsoke
- l) da se konkretnije preciziraju prijelazne i završne odredbe na način da se ostavi mogućnost priređivačima koji imaju važeće odobrenje (licencu) da podnesu zahtjev za produženje odobrenja uz plaćanje naknade za produženje, te da se ovim priređivačima odredi razuman rok za usklađivanje rada po novom zakonu uz preciziranje svih uvjeta koje moraju ispuniti.

Po razmatranju navedenih primjedbi i prijedloga, **obrađivač zakona je zauzeo sljedeći stav:**

Prijedlozi i primjedbe priređivača navedeni po tačkama e), f), g) i l) mogu se prihvatiti.

Prijedlozi navedeni u tačkama a), b) i d) nisu prihvatljivi. Ovo iz razloga što je opredjeljenje Federalnog ministarstva finansija i Vlade Federacije BiH da je potrebno u što kraćem roku donijeti novi Zakon o igrama na sreću kojim će se u najvećoj mogućoj mjeri urediti stanje u ovoj oblasti. **U vezi s prijedlogom pod tačkom b),** mišljenja smo da bi se isti mogao eventualno realizovati donošenjem novog Zakona o porezu na imovinu u Federaciji BiH, i da u ovom zakonu nije moguće zabraniti nižim nivoima vlasti da donose svoje propise u oblasti poreza na imovinu i taksu, s obzirom da postoji Ustavna nadležnost. Kad je riječ o davanju mogućnosti da se pored Lutrije BiH i svim ostalim priređivačima omogući uvezivanje u jedinstveni jack-pot sistem, usaglašen je stav da će se o ovom prijedlogu moći razgovarati tek nakon pune implementacije zakona odnosno njegovih odredbi o obavezi online uvezivanja svih priređivača radi praćenja i nadzora njihovog rada.

Kad je riječ o prijedlogu pod tačkom c), ocijenjeno je da je neprihvatljivo da se uz dostavljanje pismene saglasnosti kućnog savjeta, izdaje odobrenje za priređivanje igara na sreću u automat klubovima koji su locirani u objektima kolektivnog stanovanja. U cilju iznalaženja kompromisnog rješenja usaglašeno je da se ova odredba koncipira na način da budući novi priređivači kao i postojeći koji budu podnosili zahtjev za dobivanje odobrenja za otvaranje novog automat kluba, moraju dostaviti saglasnost nadležne službe općinskog organa uprave ukoliko se lokacija nalazi u objektu kolektivnog stanovanja.

Visina osnovnog kapitala koja je osporena u primjedbi datoj **pod tačkom h)** propisat će se u iznosu maksimalno 250.000 KM. Ova odredba će obavezivati sve nove priređivače koji budu podnosili zahtjev za davanje odobrenja kao i postojeće priređivače koji budu podnosili zahtjev za otvaranje nove poslovne jedinice.

Obrazloženje prijedloga iz tačke j) je načelno prihvatljivo, s tim što se u slučaju prihvatanja istog, **prijedlog iz tačke i) neće u potpunosti prihvatiti i ugraditi** u konačan tekst zakona, već će se naknada za produženje odobrenja propisati u iznosu od 25.000,00 KM (na period od 2 godine).

Kad je riječ o primjedbama na visinu novčanih kazni u poglavlju „KAZNENE ODREDBE“ **datim pod tačkom k)**, ocijenjeno je da su iste neprihvatljive izuzev primjedbe na visinu kazne zbog odavanja podataka o uplatama igrača (139.). S tim u vezi, briše se član 39.

Primjedbe i prijedlozi dati od strane Lutrije Bosne i Hercegovine:

Lutrija Bosne i Hercegovine je dostavila određeni broj primjedbi, prijedloga i sugestija na tekst Nacrta zakona koje su po svojoj prirodi uglavnom tehničkog karaktera, te su iste prihvaćene i ugrađene u tekst zakona. Sa ciljem davanja izjašnjenja na preostale dostavljene prijedloge kao i dodatnog usaglašavanja stavova oko istih, sa predstavnicima navedenih priređivača održana su dva sastanka.

Po razmatranju dostavljenih primjedbi i prijedloga, **obrađivač zakona je zauzeo sljedeći stav:**

Prihvaćen je prijedlog u vezi sa ranijim članom 40. (sada član 38.) da se briše stav 4. ovog člana u kome se predviđalo da izuzetno od ostalih klasičnih igara na sreću, fond dobitaka u Tv – Tomboli bingo bude minimalno 60%. Ovo iz razloga što se u skladu sa članom 6. ovog zakona na potpuno drugačiji način definira izdvajanje prihoda po osnovu klasičnih igara u Budžet Federacije BiH, gdje bi zadržavanjem predloženog rješenja bilo od velikog utjecaja na visinu sredstava koja bi preostala Lutriji BiH kao priređivaču ove igre za pokriće troškova priređivanja igre. Također, brisanjem stava 4. osigurava se jednak zakonski tretman svih klasičnih igara na sreću u pogledu minimalne visine fonda dobitaka.

Nadalje, u vezi sa ranijim članom 45. (sada 43.) dostavljen je prijedlog da navedena odredba glasi:

„Izvlačenje dobitaka u igri Loto i Tv Tombola – bingo vrši se javno.

Način emitiranja javnog izvlačenja utvrdit će priređivač pravilima igre“

U vezi sa dostavljenim prijedlogom, zauzeli smo stav da je **isti neprihvatljiv iz više razloga**. Najprije, ističemo da je riječ o igri čije se izvlačenje mora realizovati u

direktnom prijenosu. S obzirom na način izvlačenja dobitaka, broj igrača koji učestvuju u istoj, kao i veliku popularnost ove igre u širim kategorijama stanovništva, izvlačenje i objava dobitaka u ovoj igri u snimku bez prijenosa uživo, zasigurno bi uticala na gubitak povjerenja igrača kao i pojavu sumnje u regularnost i transparentnost izvlačenja, što bi u konačnici rezultiralo padom prihoda kako Lutrije BiH tako i Budžeta Federacije BiH.

Nadalje, cijenimo da treba zadržati predloženo rješenje da se izvlačenje obavlja putem javnog emitera imajući u vidu da je i Lutrija BiH privredno društvo sa 100-postotnim državnim kapitalom te je stoga racionalno predloženo rješenje. Osim navedenog potrebno je imati u vidu da je gotovo cijela teritorija Federacije pokrivena signalom javnih emitera.

Primjedbe i prijedlozi dati od strane priređivača igara na sreću klađenja:

Priređivači igara na sreću klađenja su dostavili najveći broj primjedbi, prijedloga i sugestija na tekst Nacrta zakona, od čega se jedan dio odnosi na primjedbe i prijedloge koji su po svojoj prirodi uglavnom tehničkog karaktera, te su isti prihvaćeni i ugrađeni u tekst zakona. U cilju davanja izjašnjenja na dostavljene prijedloge kao i dodatnog usaglašavanja stavova oko istih, sa predstavnicima priređivača igara na sreću klađenja također su održana dva sastanka.

Primjedbi i prijedlozi, koji **se ne mogu prihvatiti:**

1. *U članu 4. stav 3. da se doda nova tačka 4. koja glasi:*

„Igre klađenja u kojima se za izbor događaja koristi generator slučajnih brojeva (RNG Random Number Generator).

Ovaj prijedlog je neprihvatljiv iz razloga što je shodno članu 4. stav 3. prema ovom zakonu izvršena podjela na tri vrste posebnih igara na sreću (casina, kladionice i automat klubovi). Navedena klađenja spadaju u kategoriju igara klađenja na druge neizvjesne događaje koje će se priređivati na način i pod uslovima propisanim u članu 78. ovog zakona. Dakle ne radi se novoj (četvrtoj) vrsti posebnih igara na sreću koje bi se kao takve trebale izdvojeno tretirati u pomenutom članu zakona ili eventualno u nekom novom poglavlju.

2. *Dosadašnji član 9. stav 2. (sada član 8. stav 2.) mijenja se i glasi:*

„Pravo priređivanja igara na sreću iz člana 4. ovog zakona Federacija prenosi na Lutriju BiH, kojoj je za priređivanje potrebno posebno odobrenje Ministarstva.

Ovaj prijedlog je neprihvatljiv prije svega iz razloga što je Lutrija BiH privredno društvo sa 100-postotnim državnim kapitalom čiji je osnivač Federacija Bosne i Hercegovine, te u kome Vlada Federacija Bosne i Hercegovine vrši sva prava i dužnosti osnivača društva. U vezi sa navedenim

potrebno je imati u vidu da za razliku od ostalih priređivača čiji je osnivački kapital u privatnom vlasništvu, Lutrija BiH pored uredno izmirenih svih zakonskih obaveza po osnovu javnih prihoda, shodno ovom zakonu i zakonu o privrednim društvima ima obavezu da osnivaču u budžet svake godine uplaćuje značajan dio dobiti kao i naknada na ime priređivanja klasičnih igara čiji je jedini zakonom ovlašten priređivač.

3. U dosadašnjem članu 11. iza stava 2. (sada član 10.) da se doda nova tačka 4. koja glasi:

„Ministarstvo će u roku 7 dana od dana podnošenja zahtjeva izdati rješenje o davanju odobrenja za priređivanje posebnih igara na sreću.“

Identičan prijedlog je dat i u dosadašnjem članu 79. stav 2. (sada član 78.)

Ovi prijedlozi nisu prihvatljivi iz prostog razloga što se procesne radnje u postupku za izdavanje odobrenja provode u skladu sa Zakonom o upravnom postupku (“Službene novine Federacije“, br. 2/98 i 48/99), u kome su precizirani rokovi za donošenje rješenja.

4. U dosadašnjem članu 15. (sada 14.) predloženo je da se riječi: „Porezne uprave“ zamjene riječima: „ministarstva“.

U konkretnom slučaju **obrađivač zakona se opredijelio da zadrži važeće zakonsko rješenje** prema kome ovoj kategoriji priređivača odobrenje izdaje Porezna uprava. Ovo iz razloga što se ovakvo zakonsko rješenje primjenjuje u praksi unazad 10-ak godina, te su u navedenom periodu unutar Porezne uprave razvijeni kadrovski i operativni kapaciteti za provođenje postupaka po zahtjevima ovih priređivača kao i za kontrolu rada po izdatim odobrenjima.

5. U dosadašnjem članu 77. iza stava 1. (sada član 76.) da se doda novi stav 2. koji glasi:

„Odluku o broju priređivača iz stava 1. tačka 2. koji mogu priređivati igre klađenja donosi Vlada Federacije BiH na osnovu prijedloga ministarstva.“

Nije prihvatljiv ovaj prijedlog koji je od strane priređivača obrazložen na način da se tako uvodi red na tržište priređivača, pri čemu bi također bili zaštićeni postojeći priređivači.

Nasuprot navedenom, obrađivač cijeni da se stanje na tržištu priređivača uređuje upravo donošenjem jednog ovakvog zakona kojim se s jedne strane propisuju mnogo stroži finansijski, prostorni, tehnički i drugi uslovi za rad u ovoj oblasti (npr. izmirene porezne obaveze, drugačije vrste i iznosi naknada, udaljenost i lokacija objekata, provjera osnivača i odgovornih lica, sprečavanje pranja novca, itd.) a s druge strane otvara mogućnost ulaska na tržište i opstanka na istom samo onim priređivačima koji budu ispunjavali sve uslove propisane zakonom.

6. U dosadašnjem članu 84. stav 1. (sada 83.) predloženo je da se riječi: „Porezne uprave“ zamjene riječima: „ministarstva“.

Ovaj prijedlog **nije prihvaćen** u suštini zbog istih razloga koji su izneseni pod tačkom 4. ovog obrazloženja.

7. U dosadašnjem članu 91. stav 1. (sada 90.) predloženo je da se riječi: „dvije godine“ zamijene riječima: „sedam godina“.

Prijedlog **nije prihvaćen**. Prije svega je potrebno napomenuti da je posmatrano sa aspekta sadržaja zahtjeva priređivača, u odnosu na odredbe važećeg zakona napravljen određen ustupak u smislu da se odobrenje za rad izdaje na period od dvije godine umjesto jedne godine koliko je do sada bilo. Nadalje, u vezi sa izdavanjem odobrenja na dvije godine najprije ističemo da je djelatnost igara na sreću jedna visokoprofitabilna i potencijalno društveno štetna djelatnost, koja u svim mogućim oblicima mora biti predmet nadzora zakonitosti rada od strane regulatornih i kontrolnih igara. Stoga je, između ostalog, potrebno i kroz provođenje postupka za izdavanje odobrenja za produženje rada u periodu od dvije godine, preispitati zakonitost rada subjekata koji posluju u ovoj oblasti, kroz provjeru ispunjenosti zakonom propisanih uslova za produženje odobrenja kao i kroz ostavljanje mogućnosti za odbijanjem zahtjeva u slučaju nepoštivanja zakona.

8. U svim odredbama poglavlja „POSEBNE IGRE NA SREĆU“ koje tretiraju priređivanje igara na sreću na automatima kao i uslove za priređivanje klađenja na uplatnim mjestima, predložene su određene korekcije kojima bi se omogućilo postavljanje 5 automata za igre na sreću i u prostorima uplatnih mjesta kladionica.

Ovaj prijedlog je apsolutno neprihvatljiv iz više razloga. Najprije je bitno istaći da su posmatrano sa stanovišta potencijalne društvene štetnosti na određene kategorije stanovništva (djeca i mladi), igre na sreću na automatima po svojoj prirodi odnosno načinu igranja (mogućnost gubitka velikog iznosa novca u kratkom vremenu, veća opasnost od stvaranja ovisnosti, specifičan psihološki profil igrača, itd.) dosta razlikuju od kladioničkih igara. Stoga je praksa kako u zemljama regiona i šire tako i u odredbama ovog zakona da su za izdavanje odobrenja za posebne automat klubove i za same automate propisani stroži finansijski, prostorni, tehnički i drugi uslovi. U vezi sa prednjim, najbitnije je istaći da je po svaku cijenu potrebno zadržati princip da se igre na automatima priređuju u zasebnim prostorima pod tačno propisanim uslovima i da ne smije doći do miješanja ove djelatnosti sa djelatnostima klađenja.

Prihvatanjem navedenog prijedloga bi se u izuzetno nepovoljan i neravnopravan položaj doveli priređivači igara na sreću u posebnim automat klubovima koji imaju odobrenje ministarstva za tu vrstu djelatnosti, i koji su ispunili stroge zakonske uslove za dobivanje posebnog odobrenja. Ovo iz razloga što bi se

na vrlo jednostavan način omogućilo priređivačima kladioničkih igara da uz dosta liberalne zakonske uslove na uplatna mjesta instaliraju po pet automata za igre na sreću.

U vezi sa prijedlozima i primjedbama dostavljenim od strane navedenih priređivača a koji su u cijelosti ili djelimično prihvaćeni, cijenimo da je bitno pomenuti sljedeće:

- u članu 3. tačka 20. dorađena je definicija dobitka
- kako je to i ranije navedeno, nakon nekoliko održanih sastanaka sa priređivačima u okviru javne rasprave i mnogih diskusija vođenih po ovom pitanju, opredijelili smo se da iz ovog zakona izostavimo odredbe o oporezivanju dobitaka iz razloga što je oporezivanje dobitaka u igrama na sreću i nagradnim igrama uređeno važećim Zakonom o porezu na dohodak u Federaciji BiH kao i u Pravilniku o primjeni zakona o porezu na dohodak. Također, prema našim saznanjima, u planu je i donošenje izmjena i dopuna pomenutog zakona gdje će se predvidjeti diferencirane porezne stope, tako da će se stvoriti pretpostavke da se propišu i drugačiji neoporezivi iznosi kod dobitaka od igara na sreću i nagradnih igara.
- dorađen je član 11. na način da je precizirano da ministarstvo provodi postupak za davanje prethodne saglasnosti za upis promjene podataka u registru privrednih društava u slučaju promjene osnivača ili suosnivača pravnog lica koje priređuje igre na sreću. Također, precizirani su dokazi koji se moraju dostaviti uz zahtjev za izdavanje navedene saglasnosti.
- prihvaćen je prijedlog priređivača da se izostavi mogućnost priređivanja igara klađenja putem samoposlužnih terminala, iz razloga što se može dogoditi da zbog zabrane ovih uređaja u zemljama regiona, dođe do velikog uvoza istih u Federaciju, što bi za konačni ishod rezultiralo smanjenjem broja zaposlenih jer terminali zamjenjuju radnu snagu. S tim u vezi, brisane su sve odredbe zakona koje su uređivale ovu materiju.
- u članu 79. zakona (ranije 80.) na prijedlog priređivača izmijenjen je stav 2. na način da klađenja na brojeve lota različitih država, izuzev klađenja na brojeve klasičnih igara na sreću koje u skladu sa ovim zakonom priređuje Lutrija BiH, mogu priređivati u skladu sa pravilima igre koja donosi priređivač na koja je data saglasnost od strane ministarstva .
- izmijenjeni su čl. 87. i 88. Zakona (ranije 88. i 89.) na način da je propisana obaveza čuvanja svih isplaćenih tiketa u digitalnom zapisu najmanje godinu dana od dana izdavanja, te je ostavljena mogućnost priređivaču da može trajno ili privremeno zabraniti ulazak na uplatna mjesta kladionica pojedinim licima ili grupama lica, a da ne navede razloge za objavu zabrane ulaska.

- kako je to već ranije spomenuto, prihvaćen je prijedlog da se precizira da se novo uplatno mjesto za primanje uplata klađenja ne smije se nalaziti na udaljenosti manjoj od 100 m od vjerskih objekata, te osnovnih i srednjih škola. S tim u vezi potrebno je istaći da će se način utvrđivanja udaljenosti detaljnije propisati donošenjem podzakonskog akta iz člana 82. stav 4. ovog zakona.
- član 93. izmijenjen je na način da se naknada za priređivanje klađenja iz člana 78. (RNG Generatori) plaća 300 KM po svakom uplatnom mjestu umjesto dosadašnjih 200 KM po uređaju.
- dorađene su prijelazne i završne odredbe na način da je omogućeno postojećim priređivačima da rade do isteka važećeg odobrenja i nakon toga na način propisanim ovim zakonom podnesu zahtjev za produženje odobrenja.

Osim svega naprijed navedenog, potrebno je podsjetiti da je uslijed izvršenih korekcija na tekstu Nacrta zakona, došlo do promjene numeracije pojedinih članova, stavova i tačaka u ovom zakonu, a samim tim i do promjena kod pozivanja na iste.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za implementaciju ovog Zakona u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine potrebno je planirati i osigurati dodatna sredstva, u svrhu nabavke adekvatne opreme (servera) za Poreznu upravu, koja će se koristiti za online praćenje odnosno kontrolu rada priređivača na način kako je to predviđeno ovim zakonom. Također je potrebno planirati i osigurati dodatna sredstva, u cilju kadrovskog jačanja i obuke zaposlenika Porezne uprave koji će raditi isključivo na poslovima kontrole rada priređivača igara na sreću, odnosno za formiranje posebne organizacione jedinice unutar Porezne uprave, što će u konačnici imati za cilj višestruko povećanje prihoda po osnovu obaveza na ime naknada i poreza od igara na sreću.

VI. USKLAĐENOST SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE, EVROPSKIM PRINCIPIMA I STANDARDIMA

Obaveza usklađivanja zakonodavstva u ovoj oblasti, proističe iz odredbe člana 89. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), na osnovu koje je, između ostalog, ugovoreno da će saradnja ugovornih strana biti usmjerena ka prioritetima pravne stečevine Evropske unije (acquis) u području bankarstva, osiguranja i drugih finansijskih usluga, te da će u tom smislu ugovorne strane sarađivati radi uspostave odgovarajućeg okvira za poticanje bankarskog, osiguravajućeg i sektora ostalih finansijskih usluga.

Također i članom 98. SSP-a je ugovorena uspostava saradnje u oblasti oporezivanja, što će za cilj imati, između ostalog, i suzbijanje štetne konkurencije u

oporezivanju, efikasnije ubiranje poreza i provođenje mjera kojima se sprečavaju porezne prevare, utaje ili izbjegavanje poreza.

Nadalje, u vezi sa obavezama propisanim odredbama sekundarnih izvora prava Evropske zajednice, kao jedna od najvažnijih aktivnosti nameće se potreba usklađivanja ovog Zakona sa pravnom stečevinom EU u dijelu koji se odnosi na sprečavanje pranja novca.

S tim u vezi, uvažavajući odredbe **DIREKTIVE 2005/60/EC** Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. oktobra 2005. o prevenciji upotrebe finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorizma (CELEX oznaka: 32005L0060), u tekst prednacrta ovog Zakona ugrađene su odredbe vezane za provjeru stvarnog vlasnika društva (priređivača) na način da se predviđa obavezno provođenje postupka o odlučivanju o davanju prethodne saglasnosti za upis promjene podataka u registru privrednih društava. Zahtijeva se dostavljanje potvrde banke o izvršenoj provjeri porijekla sredstava za kupovinu vlasničkog udjela, dokaza o izmirenim poreznim obavezama novog osnivača/suosnivača, ovjerene izjave novog osnivača/suosnivača da mu ranije nije bilo oduzeto odobrenje u zemlji ili u inostranstvu, dokaza da osnivač/suosnivač nije osuđivan za krivično djelo utaje poreza ili druga krivična djela iz oblasti privrede i druge dokumentacije na zahtjev Ministarstva.

Nadalje, u tekst nacrta zakona ugrađene su odredbe o utvrđivanju i provjeri identiteta posjetilaca u casinima, zatim o obavezi svih priređivača da postupaju u skladu s propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, a posebno u slučaju sumnjivih transakcija (data je i definicija sumnjive transakcije). Također, u cilju usklađivanja sa odredbama navedene direktive, ugrađene su i odredbe prema kojima se u svrhu dobivanja odobrenja propisuje obaveza dostavljanja podataka o osnivačima i ovlaštenim osobama, zatim se propisuje provođenje pojačanog nadzora i inspeksijske kontrole casina kao i kaznene sankcije.

Shodno prednjem, a imajući u vidu obavezu propisanu odredbom člana 3. stav 2. Uredbe o Uredu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa zakonodavstvom Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/07), sačinili smo na propisanim obrascima Uporedni prikaz i Izjavu o usklađenosti (ovjerena), koje vam dostavljamo u prilogu.